

VELIKA SUBOTA

LITURGIJSKA GODINA B

3. TRAVNJA 2021.

ZA VODITELJA

Molitvena priprema

Oče moj nebeski,

Danas se želim odazvati Tvom pozivu da čuvam, naviještam i poslužujem Tvoju svetu Riječ u našoj kućnoj Crkvi. Ponizno Te molim, oprosti mi moje grijehе i ulij u mene svoju milost da Tvoju Riječ ispravno razumijem, uz nju životom prionem, nju svjedočim i nađem pravi način kako da je navijestim u našem domu.

Duše Sveti, koji si po sakramentima u mene ulio tolike milosti, dođi, otkloni svaku zapreku i učini me glasnikom Radosne vijesti u mojoj obitelji. To Te molim po Kristu Gospodinu našem. Amen!

Vazmeno bdijenje

Na Veliku subotu Crkva ne slavi misnu žrtvu. Ona i nakon Velikog petka nastavlja razmatrati Kristovu muku i smrt pogleda usmjerena prema njegovu grobu. Tek u noći posvećenju Gospodinu, u kojoj je on prešao iz smrti u život, započinje svečano bdijenje i iščekivanje Isusova uskrsnuća. Ova najposebnija noć u liturgijskoj godini obiluje mnoštvom simbola koji upućuju na veliko otajstvo Isusova uskrsnuća. Obitelji koje imaju mogućnost sudjelovanja na Vazmenom bdijenju mogu koristiti ovdje predložene aktivnosti, imajući u vidu temeljni cilj svake obiteljske kateheze – susret s Božjom riječju. Obitelji koje nemaju mogućnost sudjelovanja na Vazmenom bdijenju mogu organizirati obiteljsko Vazmeno bdijenje prema ovdje naznačenim predlošcima.

Za slavlje pripremiti:

- Raspelo
- Blagoslovljenu vodu
- Novu svijeću i nekoliko drugih svijeća
- Krsne svijeće (ako ih imamo)
- Sveto Pismo, dječju Bibliju

Sadržaj kateheze:

- Liturgijski tekstovi
- Predložene obiteljske aktivnosti
- Ideje za proslavu
- Molitve
- Razmatranje

Tekstovi iz dječje Biblije

- Postanak
- Prijelaz Izraelaca preko Crvenog mora
- Uskrsnuće

Kratice biblijskih

1. čitanje	Post 1,1–2,2
2. čitanje	Post 22,1–18
3. čitanje	Izl 14,15–15,1a
4. čitanje	Iz 54,5–14
5. čitanje	Iz 55,1–11
6. čitanje	Bar 3,9–15.32–4,4
7. čitanje	Ez 36,16–17a.18–28
Poslanica	Rim 6,3–11
Evangelje	Mk 16, 1–7

Upute za organizaciju bdijenja

Molitvu započnimo nakon zalaska sunca. Kada se okupimo i sve priredimo, unaprijed pojasnimo da ćemo na neko vrijeme posve ugaziti sva svjetla u kući.

Zatim u mraku upalimo pripremljenu novu svijeću.

Pročitajmo uvodnu molitvu i blagoslovljenom vodom poškropimo svijeću i sve prisutne i učinimo znak križa.

Uskrsnom svijećom upalimo svijeće svih članova obitelji i druge svijeće govoreći: „Svjetlo Kristovo!“

Onaj tko prima svjetlo odgovara „Bogu hvala!“ Osobito je lijepo upaliti krsnu svijeću koja nas podsjeća na naše krštenje.

Osvjetljeni svjetlom svijeća pripreмимо se za susret s Božjom riječju.

LITURGIJSKA ČITANJA

Čitanje knjige Izlaska

U one dane: Reče Gospodin Mojsiju:

»Zašto vičeš k meni?« »Reci Izraelcima da krenu na put. A ti podigni svoj štap, ispruži svoju ruku nad morem i razdijeli ga nadvoje da Izraelci mogu proći posred mora po suhu. Ja ću otvrdnuti srce Egipćana i oni će poći za njima, a ja ću se onda proslaviti nad faraonom i njegovim ratnicima, njegovim kolima i konjanicima. Neka znaju Egipćani da sam ja Gospodin kad se proslavim nad faraonom, njegovim kolima i njegovim konjanicima.«

Anđeo Božji, koji je išao na čelu izraelskih četa, promijeni mjesto i stupi im za leđa. A i stup od oblaka pomakne se ispred njih i stade im za leđa. Smjesti se između vojske egipatske i vojske izraelske te postade onima oblak taman, a ovima rasvjetljivaše noć tako te ne mogoše jedni drugima prići cijele noći. Mojsije je držao ruku ispruženu nad morem dok je Gospodin svu noć na stranu valjao vode jakim istočnim vjetrom i more posušio. Kad su se vode razdvojile, sinovi Izraelovi siđoše usred mora na osušeno dno, a vode im stajahu kao bedem zdesna i slijeva. Egipćani: svi faraonovi konji, kola i konjanici, nagnu za njima u more, u potjeru. Za jutarnje straže pogleda Gospodin iz stupa od ognja i oblaka na egipatsku vojsku i u njoj stvori zbrku. Zakoči kotače njihovih kola da su se jedva naprijed micali. »Bježimo od Izraelaca!« poviču Egipćani, »jer Gospodin se za njih bori protiv Egipćana!« Tada će Gospodin Mojsiju: »Pruži ruku nad more da se vode vrate na Egipćane, na njihova kola i konjanike.« Mojsije pruži ruku nad more i u cik zore more se vrati u svoje korito. Kako su Egipćani bježeći, jurili prema moru, Gospodin ih strmoglavi usred voda. Tako vode, slijevajući se natrag, potope kola, konjanike i svu vojsku faraonovu koja bijaše pošla u potjeru za Izraelcima u more. I ne ostade od njih ni jedan jedini. Izraelci pak hodahu posred mora po suhu, a vode im kao bedem zdesna i slijeva. Tako Gospodin u onaj dan izbavi Izraela iz šaka egipatskih i vidje Izrael Egipćane pomorene na morskome žalu. Osvjedoči se Izrael o silnoj moći koju Gospodin pokaza nad Egipćanima. Narod se poboja Gospodina i povjerovala Gospodinu i njegovu sluzi Mojsiju.

Tada Mojsije sa sinovima Izraelskim zapjeva ovu pjesmu Gospodinu:

Pjevajući „Aleluja!“ i čitajući Psalam 118 ugasimo svijeće i prolazeći kroz kuću upalimo sva svjetla, a zatim pročitajmo drugo čitanje i Evanđelje.

Psalam 118.

Aleluja! Aleluja! Aleluja!

Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar,

jer je vječna ljubav njegova!

Neka rekne dom Izraelov:

»Vječna je ljubav njegova!«

Gospodnja se uzdignu desnica,

Gospodnja se proslavi desnica!

Ne, umrijeti neću, nego živjeti

i kazivati djela Gospodnja.

Kamen koji odbaciše graditelji

postade kamen zaglavni.

Gospodnje je to djelo:

kakvo čudo u očima našim!

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo: Koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života.

Ako smo doista s njime srasli po sličnosti smrti njegovoj, očito ćemo srasti i po sličnosti njegovu uskrsnuću. Ovo znamo: naš je stari čovjek zajedno s njim raspet da onemoća ovo grešno tijelo te više ne robujemo grijehu.

Ta tko umre, opravdan je od grijeha.

Pa ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s njime. Znamo doista: Krist uskrišen od mrtvih više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu. Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu!

Riječ Gospodnja.

UVODNA MOLITVA

Pomolimo se.

Bože, hvala ti što si nas okupio da ove noći slavimo prelazak tvoga sina Isusa Krista iz smrti u život. Blagoslovi ovu svijeću koja je za nas znak nade da ćemo i mi jednom uskrsnuti zajedno s njime. Neka svjetlo Krista Uskrsloga rasprši u nama svaku tamu, da čista srca možemo slaviti ova sveta otajstva i zauvijek živjeti s njime i sa svima svetima, slaveći te bez prestanka.

Amen.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

Kad prođe subota, Marija Magdalena i Marija Jakovljeva i Saloma kupiše miomirisâ da odu pomazati Isusa. I prvoga dana u tjednu, veoma rano, o izlasku sunčevu, dođu na grob.

I razgovarahu među sobom: "Tko će nam otkotrljati kamen s vrata grobnih?" Pogledaju, a ono kamen otkotrljan. Bijaše doista veoma velik. I ušavši u grob ugledaju mladića zaogrnutu bijelom haljinom gdje sjedi zdesna. I preplaše se. A on će im: "Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, rassetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mjesta kamo ga položiše. Nego idite, recite njegovim učenicima i Petru: Ide pred vama u Galileju! Ondje ćete ga vidjeti kako vam reče!"

Riječ Gospodnja.

Kviz znanja

Uz pomoć pitanja na posljednjoj stranici organizirajmo kviz znanja. Za pomoć u rješavanju pitanja smijemo koristiti Bibliju i sve ostale izvore informiranja. Svaki član može prikupljati informacije sam ili se obitelj može podijeliti u timove.

Pobjednik za nagradu pali uskrsnu svijeću za vrijeme bdijenja.

"Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, rassetoga? Uskrsnu! Nije ovdje!"

Razmatranje: Iz tame u svjetlost - iz smrti u život

Ove smo posebne i svečane vazmene noći u kojoj je Krist od mrtvih ustao, na simboličan način bdijemo i sjedinjeni s cijelom Crkvom slavimo otajstvo uskrsnuća. Biblijska čitanja predviđena za vazmeno bdijenje, počevši od prvih biblijskih redaka progovaraju dvojnosti tame i svjetlosti, smrti i života. Što za svakoga od nas simboliziraju tama i noć? Jesu li to obiteljski ili osobni problemi, teškoće, kušnje, križevi, grijesi, žalosti? Jesu li to situacije u kojima se mučimo i ne vidimo izlaza?

Vazmena noć u kojoj Krist ustaje na vječni život obasjava sve naše tamne noći i pruža nam novu nadu. Vazmeno bdijenje započinje prekrasnim Vazmenim hvalospjevom koji nas uvodi u značenje i ljepotu ovoga slavlja riječima:

„...Nek se raduje zemlja, tolikim obasjana bljeskom, i rasvijetljena sjajem vječnog Kralja neka osjeti da je nestalo po čitavome svijetu mraka. Ovo su naime vazmeni blagdani, kada se onaj pravi Jaganjac kolje, čijom se krvlju posvećuju pragovi vjernika. Ovo je noć kad si nekoć naše oce, sinove Izraelove, izveo iz Egipta i kroz More Crveno po suhu proveo. Ovo je, dakle, noć kad je svjetlo ognjenoga stupa raspršilo tamu grijeha... Ova uskrsna sveta noć ništi grijeha, pere krivice, i nevinost vraća palima, a radost tužnima. Dokida mržnju, uspostavlja slogu i svladava nasilje... Molimo te, dakle, Gospodine, da ova svijeća, posvećena na čast tvoga imena, neoslabljena ostane, da razgoni tamu ove noći...“

Nema ništa magijsko i čarobno u svijeći koju palimo ni u noći koju slavimo. Ove noći stojimo pred najvećim otajstvom čovjekovog otkupljenja, i u nadi vječnog života kojega nam je Isus omogućio dobivamo novu snagu za nošenje naših svakodnevnih križeva, nasljedujući našeg spasitelja i otkupitelja Isusa Krista.

OBITELJSKE AKTIVNOSTI

Oganj

Oduvijek je plamen vatre pobuđivao zadivljenost, ali i strahopoštovanje ljudi, kako u svim religijama tako i u kršćanstvu. Osim funkcionalne vrijednosti oganj ili svijeća imaju simboličku vrijednost.

Kršćanske simbole najbolje razumijemo pomoću tekstova Svetog Pisma. „Upaljena svijeća znak je naše raspoloživosti za razgovor s Bogom, naše ljubavi prema njemu, ali uvijek ostaje ponajprije znak njegove ljubavi prema nama.“ Simbol svijeće simbol je života koji izgara, koji se troši za druge.

PITANJA ZA RAZGOVOR
ILI KVIZ
PRIJEDLOZI ZA IZRADU

- Za što koristimo oganj ili vatru?
- Za što su ljudi u prošlosti koristili oganj?
- U kojim prigodama koristimo svijeće?

Voda

Voda kao kršćanski simbol označava Božji život koji nam je od Krista darovan, znak samog Isusa Krista. Voda je znak i sredstvo Božjeg djelovanja. Kršćansko uranjanje u vodu simbol je uranjanja u Kristov život. U liturgiji voda nije samo simbol čišćenja, nego prisjećanja na vlastito krštenje i obveza koje iz njega proizlaze. Budući da je zbog odluka vezanih uz sprečavanje pandemije sa ulaza u crkvu uklonjena blagoslovljena voda, preporučljivo je njome se blagoslovljati u našem domu prilikom molitve ili izlaska iz kuće, osobito na misu, prisjećajući se tom prigodom vlastitog krštenja.

Ukrasimo pripremljenu novu svijeću po uzoru na uskrsnu svijeću. Ona će nas cijele godine podsjećati na vazmenu radost.

- Za što koristimo vodu?
- U kojim trenucima se koristi voda u liturgiji?
- U kojim se biblijskim tekstovima pojavljuje voda?

Vino

Uživanje vina je za kršćanina razlog zahvaljivanja za Božje darove, ali i prigoda da se podsjeti na žrtvu koja je izvor spasenja i vječne radosti. Kršćani su pozvani primati euharistiju, ali istovremeno ispijati kalež trpljenja, žrtve, i ljubavi svakoga dana, sve do dana kada ćemo ga – novoga – piti s Kristom u kraljevstvu Oca nebeskog. (Mt, 26,29)

Zanimljivo je da su u prvim kršćanskim vremenima postojali i kaleži u kojima se miješalo mlijeko i med, a služili su za pričješćivanje novokrštenika. Ova je mješavina bila simbol ulaska u zemlju kojom teče med i mlijeko u koju su pristupili krštenjem.

Posudu s blagoslovljenom vodom postavimo u našem domu na vidljivo mjesto križajući se njome u raznim prigodama.

- Kada vino ima blagotvoran, a kada opasan učinak?
- Koje vrline (kreposti) su nužne za ispravno korištenje vina?
- Kojim je riječima Isus na posljednjoj večeri govorio o kaležu?

Kruh

Isus nas uči moliti „Kruh naš svagdanji daj nam danas“. Kruh je znak zajedništva i slavlja, on je simbol svakog dara koji dolazi od Boga, svega što nam je potrebno za življenje. On je također izraz bratske ljubavi kada se dijeli s drugima. Gospodinovo se tijelo lomi i na ovaj način ujedinjuje cijelu Crkvu, sve one koji su pozvani pristupiti stolu Gospodnjem. Kruh i vino postaju tijelom i krvlju Isusa Krista u svakoj euharistijskoj žrtvi. Vrhunac današnjeg slavlja očituje se blagovanjem tijela i krvi Kristove čime prelazimo iz smrti u život. Ukoliko nemamo mogućnost pristupiti Svetoj pričesti možemo izmoliti:

Počastimo se nakon molitve priređenom zakuskom. Odraslima pripreмимо čašu vina, a djeci čašu mlijeka s medom objašnjavajući značenje ovih simbola.

- Koji su sastojci potrebni za izradu kruha?
- Što znači beskvasni kruh?
- Kojim je rečenicama Isus govorio o sebi kao o kruhu?

ZAVRŠNA MOLITVA

Pomolimo se.

Gospodine, slavimo te, hvalimo i ljubimo svim srcem! Ti nisi dozvolio da naša duša ostane u podzemlju zla. Svojom si nas smrću otkupio i krštenjem koje smo primili ulio u nas obilje radosti vječnog života koji si nam obećao. Pošalji na nas svoga Duha da se ne bojimo nego da životom svjedočimo ovu vazmenu radost.

Amen.

Isuse moj, vjerujem da si prisutan u Presvetom Sakramentu, ufam se u te, ljubim te nada sve. Iz ove ljubavi kajem se od srca za sve grijeha i obećavam da ću se čuvati svakoga grijeha. Moja duša čezne za tobom, ali ja te ne mogu sada primiti u Presvetom Sakramentu, dođi barem duhovnim načinom u moje srce. (Pomisli da si Isusa doista primio.) Isuse moj, klanjam ti se kao da si u mom srcu stvarno svojim presvetim Tijelom prisutan i sjedinjujem se s tobom. O, ne daj da se ikada od tebe rastavim! Tvoj sveti blagoslov sišao na mene i ostao vazda sa mnom.

Amen.

Autor: Iva Maričić, mag. relig. paed. et catech.

iva@maricic.org

Možemo ispeći uskrsnu pogaču ili pincu, lomiti je i jesti nakon vazmenog bdijenja, radujući se novom životu kojega smo primili Isusovim uskrsnućem.